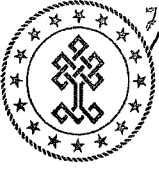

7/67514 06-12, 7/67881 06-12, 7/69332 06-12, 7/70712 06-12

7/70833 06-12, 7/71625 06-12, 7/72683 06-26

T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/73583 06-34
7/7436 06-44

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 21/03/2023 09:25
Sayı: E-120.07-1187542
BİTİMİ

PATARA

Sayı : E-85112434-610-3561256

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

- İlgi : a) 06.07.2022 tarihli ve 1044768 sayılı yazınız.
b) 07.07.2022 tarihli ve 1045503 sayılı yazınız.
c) 05.08.2022 tarihli ve 1057684 sayılı yazınız.
ç) 09.09.2022 tarihli ve 1075442 sayılı yazınız.
d) 09.09.2022 tarihli ve 1075444 sayılı yazınız.
e) 28.09.2022 tarihli ve 1084630 sayılı yazınız.
f) 18.10.2022 tarihli ve 1095595 sayılı yazınız.
g) 02.11.2022 tarihli ve 1105240 sayılı yazınız.
ğ) 16.11.2022 tarihli ve 1113501 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (17 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: BD2DA378-BE35-4318-96BF-D6466CB4AF60

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ktb-ebys>

Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA
Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131
<http://www.ktb.gov.tr> <http://sgb.ktb.gov.tr>
KEP Adresi : kulturturizmbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Filiz FALANGÖK
İşletme İşçisi
Telefon No: (312) 470 50 97

Türkiye

**ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. ARSLAN KABUKCUOĞLU'NUN
7/72683 ESAS SAYILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN
CEVAP**

Bakanlığımız (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'ca;

Müzeler, örenyerleri, kazı alanları ve diğer alanlardan çalındığı/kaybolduğu tespit edilen kültür ve tabiat varlıklarıyla ilgili iş ve işlemler Bakanlığımız birimlerince tesis edilmekte, bu varlıkların bulunması amacıyla yurt içinde ve yurt dışında gerekli duyurular yapılmaktadır. Söz konusu olaylara ilişkin inceleme ve soruşturmalar Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından yapılmakta veya Valilikçe muhakkik atanması sağlanarak gerekli inceleme ve soruşturma yürütülmektedir. İlgili kolluk birimlerince ve adli makamlarca da söz konusu olayların adli yönüyle soruşturulması sağlanmaktadır.

Tarihi eser kaçakçılığı suçuna ilişkin verilerin Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünden temin edilmesinin daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Çalınan, kaybolan ve bulunan kültür varlıklarına ilişkin bilgiler, Genel Müdürlüğün internet sitesindeki <https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-195647/calinan--kaybolan-ve-bulunan-kultur-varliklari.html> web adresinde yayımlanmaktadır.

Genel Müdürlüğe bağlı müzelerde bulunan eserler, Müzecilik Kılavuzu ve Müzeler İç Hizmetler Yönetmeliği kapsamında, depo ve vitrinlerde kilitli ve mühürlü olarak muhafaza edilmekte olup müzelerdeki tüm alanların güvenlik kameraları, alarm sistemleri ve güvenlik görevlileri ile kontrolü sağlanmaktadır.

Tarihi eserlerin güvenliği için inorganik malzeme ile kimliklendirilmesine yönelik Bakanlığımız ve Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı arasında protokol imzalanmış ve çalışmalara başlanmıştır.

Ülkemizin zengin kültürel mirasının korunması, tahribinin önüne geçilmesi ve kültür varlığı kaçakçılığının engellenmesi Bakanlığımızın asli görevleri arasındadır. Bu kapsamda kültür varlığı kaçakçılığı ve kaçak kazılarla mücadelede özellikle önleyici tedbirlere ağırlık verilebilmesi, toplumsal farkındalığın arttırılmasına yönelik özel içerikli eğitim faaliyetleri gerçekleştirilebilmesi amacıyla 09.03.2020 tarihinde Bakanlığımız bünyesinde Kaçakçılıkla Mücadele Daire Başkanlığı kurulmuştur.

Bu suçlarla mücadelede iç ve dış paydaşlarımızla eşgüdüm ve iş birliği halinde hareket edilerek, ülke geneline yayılan çok yönlü çalışmalar yürütülmektedir. Kültür varlığı kaçakçılığına, kültür varlığı bulmak amacıyla kaçak kazı yapıldığına ya da izinsiz define araştırıldığına ilişkin Bakanlığımıza iletilen çeşitli ihbar ve başvurular

ivedilikle değerlendirmeye alınarak kolluk birimlerine yönlendirilmekte, bu suretle pek çok olaya erken müdahale edilmesi sağlanmaktadır. Bu olaylarla ilgili olarak 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na muhalefetten başlatılan yasal süreçler takip edilmektedir. Bununla beraber, kültür varlığı kaçakçılığı ve kaçak kazıların önlenmesi konusunda kolluk kuvvetlerinin yaptığı bazı operasyonlara birimlerimiz tarafından da katkı sağlanmakta olup müzelerimizde görev yapan ve ülkemizin kültürel mirasının korunmasına gönül veren ihtisas elemanlarımız çoğunlukla resmi mesailerinin de dışına taşan zaman aralıklarında büyük bir özveriyle çalışmaktadır.

Bunlara ek olarak Bakanlığımız uzmanlarınca internet ortamında tespit edilen kaçak kazılara veya izinsiz define aramalarına ilişkin paylaşımlar, 2863 sayılı Kanun ile Türk Ceza Kanunu'na muhalefet kapsamında titizlikle takip edilerek gerekli yasal işlemlerin başlatılması sağlanmakta ve bu tarz paylaşımların özendirici etkisinin geniş kitlelere yayılmasının önlenmesi amacıyla erişimlerinin de engellenmesi için hukuki girişimde bulunmaktadır. Son 3 yıl içinde 500'e yakın bağlantı adresi içeriği incelenmiş olup sorumluları hakkında yasal işlem başlatılmıştır. Yine alım satımı yasak olan kültür varlıklarının internet üzerinden satışa sunulduğunun tespit edilmesi durumunda, paylaşımlar emniyet birimlerine iletilmekte, sorumlular hakkında suç duyurusunda bulunularak davalar takip edilmektedir.

Kaçak kazıların ve kültür varlıklarına yönelik tahribatların önlenmesi için kolluk birimleri tarafından gerek faillerin yakalanması gerekse kültür varlıklarının bulunduğu alan ve çevresinin düzenli devriye kontrolleriyle denetlenmesi ve güvenliğinin sağlanması şeklinde yürütülen çalışmalar caydırıcı olmakta ve bu tür girişimleri önemli ölçüde azaltabilmektedir.

Bakanlığımız tarafından da antik kentlerde kamera sistemleri kurulması ve gece-gündüz esaslı güvenlik görevlisi istihdam edilmesi yoluyla tedbir ve önlemler alınmaktadır. Ayrıca, yurt genelinde gerçekleşen kaçak kazı olaylarına ilişkin olarak Bakanlığımız birimleri tarafından bildirilen veriler doğrultusunda yapılan değerlendirmeler neticesinde, kaçak kazılar açısından riskli alanlar tespit edilmekte ve bu alanlarda güvenlik önlemlerinin arttırılması ve ek önlemler alınması yoluna gidilmektedir.

Kültür varlıklarımızın öneminin tüm vatandaşlarımız tarafından anlaşılacak korunmasının sağlanması, sahiplenme bilincinin oluşturulması ve suç işlenmesinin önlenmesi konusunda, belirlenen hedef kitlelere özel eğitim içerikleri hazırlanmaktadır.

Bu amaç doğrultusunda hazırlanan hikâye kitabı, bilgi yarışması, Karagöz Gölge Oyunu ve müzelerde düzenlenen eğitim atölyeleri gibi farklı içeriklerle okul çağındaki çocuklar ve gençlere ulaşılmaktadır. Yine çocuklar, gençler ve eğitimcilere

ulaşmayı hedefleyen arkeoloji ve kültür varlıkları hakkında bilgiler, etkinlikler ve videolardan oluşan bir web sitesinin kısa süre içinde faaliyete geçmesi planlanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı müfredatında, kültür varlığı kaçakçılığı ve kaçak kazıların önlenmesi konusunda farkındalık yaratıcı nitelikte içeriklerin yer alması konusunda çalışmalar yürütülmektedir.

Kaçak kazıların yoğun olduğu alanlarda bulunan köyler öncelikli olmak üzere, köy ziyaretleri düzenlenmektedir. Muhtarlar ve köy halkıyla bir araya gelinen ve “Köy Sohbetleri” adı altında gerçekleştirilen bu buluşmalarda, burada yaşayan insanların neler hissettiği anlaşılmaya çalışılarak, konuya ilişkin yapmaları gerekenler hakkında bilgilendirme yapılmakta, kültür varlıklarının korunmasında genelde sağlanacak katkının önemi üzerinde durulmaktadır.

Bununla birlikte, ziyaret edilen köy okullarındaki çocuklara kültür varlıklarının neden korunması gerektiği anlatılmaktadır. Koruma bilincinin aşılandığı, kültür varlığı kaçakçılığının önlenmesi temasını içeren, “Biri Arkeolog mu Dedi?” adlı kitap hazırlanmış ve müze müdürlükleri vasıtasıyla yaklaşık 50.000 çocuğa ulaştırılması sağlanmıştır. Kitabın görme ve işitme engelliler için hazırlanan videosuna Bakanlığımız youtube sayfasından erişilebilmektedir.

Kamuoyunda kültür varlığı kaçakçılığı ve kültür varlıklarımızın korunması konusunda farkındalığı artırmak amacıyla hazırlanan 4 kamu spotunun yayımlanması, yine aynı amaçla hazırlanan afişlerin köy ziyaretleri kapsamında görünürlüğünün sağlanması, kültür varlıklarımızın korunması ve yasa dışı ticaretinin engellenmesine yönelik bilgilendirici nitelikte hazırlanan dijital kartların sosyal medyada yayımlanması gibi yetişkinlere ulaşmayı hedefleyen farklı içerikler üretilerek halkımızın bilinçlenmesi sağlanmıştır.

Kültür varlıklarımızın korunması ve kaçakçılığının önlenmesi konularında çocuklar, veliler ve öğretmenlere ulaşarak bilinç oluşturmak amacıyla kültürel miras öğelerimizden biri olan Karagöz Gölge Oyunu aracılığıyla “Karagöz Kültürel Miras-Yüzsüz Deli Hırsız” adlı gölge oyunu hazırlanmıştır. Oyunun videosuna Bakanlığımız Youtube sayfasından erişilebilmektedir.

Kültür varlığı kaçakçılığının önlenmesinde görev yapan personelin (müze personeli, kolluk kuvvetleri, hâkim ve savcılar) konu hakkındaki mevzuat ve uygulamalara ilişkin farkındalıklarının artırılması amacıyla hizmet içi eğitimleri gerçekleştirilmekte, kültür varlıklarımızın korunması ve kaçakçılığının önlenmesi hedefiyle bilinçlendirici özel içerikler hazırlanmaktadır. Yaş grupları ve eğitim düzeyleri dikkate alınarak özel eğitim içerikleri hazırlanmasına yönelik çalışmalar çok yönlü olarak yürütülmektedir.